

ВЛАДИМИР ПОЛЯНОВ

ДЯВОЛСКОТО ХЛАПЕ

chitanka.info

През прозорчето, високо на стената, синееше нощта. В полуутъмното складово помещение проникна лъч светлина едва когато Борката отвори широката двойна врата откъм силно осветената работна зала. Младият работник предпазливо се промъкна вътре, качи се на един сандък, който издърпа до стената, с лакът счупи стъклото.

Отдавна минаваше полунощ. Съседният двор, обкръжен от стари едноетажни и двуетажни къщи, тънеше в мълчание и мрак. Едно дръвче беше протегнало клони досам стената. Работникът се заслуша няколко мига, после погледна към двора и подсвирна по уговорен начин. Клоните на дръвчето се разклатиха и задраскаха. Отвън на отвора се показа ухилено младежко лице с щръкнали големи уши и едри бели зъби.

— Почакай! — пошепна Борката.

Слезе от сандъка, върна се в дестилационната. Не след много време той дойде с някаква стъкленица.

— Трябва да се сложи в нещо. Да не се счупи.

Младежът, който заничаше на прозорчето, отново се ухили:

— Донесох чанта...

Борката се качи на сандъка.

— Дай!

Взе чантата, сложи в нея стъкленицата.

Дългоухият провря глава през тесния отвор.

— Пълна ли е? Мирише чудо!

— Дръж! — Момчето от фабриката подаде чантата. — И на мястото, дето уговорихме!

— На мястото, дето уговорихме! — повтори присмехулно приятелят му отвън.

— Ще я криеш там, докато ти кажа!

— Все команди!

— Искам да разбереш!

Внезапно ухиленото момче обърна глава към двора.

— Някой иде! — пошепна то и бързо изчезна.

Борката се закри до стената. В тишината нечии стъпки загълхнаха през двора. После на прозорчето отвън отново се подаде младежкото лице с едрите бели зъби.

— Тука ли си?

Лъчът светлина от дестилационната зала осветяваше бледия тънък, висок работник. Той имаше едва поникнал мъх по бузите и под носа. Лъскав, златист перчем падаше над челото му и засенчваше тъжните му уморени очи. Той излезе от прикритието си.

— Пазачът ли беше?

— Някаква женска. Мина оттатък към къщата. Това дърво тук е тъкмо на място.

— Крий се! Пазачите обикалят вече и откъм този двор, откак завчера някой се беше провял оттук.

— Удобно прозорче! Мога и аз да се провра, ако искаш!

— Хайде, върви!

— А ти?

— Казах ти.

— Ама наистина ли?

— Върви! Скоро ще съмне! Ще те видят!

— Тръгвай и ти!

— Тука ще остана! Да разберат!

Младежът на прозорчето се намръщи:

— Кои да разберат, какво да разберат! Веднага ще те хванат — ясно като бял ден!

Той не изглеждаше по-възрастен от Борката, но някак му се искаше да изтъкне своята опитност в работата, която вършеха.

Борката упорито държеше на своето:

— Ако избягам, пак ще ме хванат и няма мърдане!

— А сега какво мърдане!?

— Мърдане — такова! Върви! — рязко отвърна младият работник.

Нещо зло блесна в очите на приятеля му:

— Ще те хванат и мене ще издадеш!

— Няма да те издам! Ти само пази стоката! Насреща съм единствен аз и... те!

— Кои те?

Борката вече се ядосваше:

— Все едно! Няма да разбереш!

— Кой те знае какво си намислил, ама аз на такива...

— Хайде, върви! — прекъсна го русокосото момче с тъжните очи. — Другото е моя работа!

Дългоухият младеж провря чантата със стъкленицата през отвора.

— Май не е само твоя! Пиши ми от... Ще ти пратя пари за цигари, щом продам...

Борката протегна ръце да го хване.

— Глупак! Нищо няма да продаваш, чуваш ли! Ще те пипнат и всичко ще развалиш!

Едрите бели зъби блеснаха отдолу за сбогом.

— Да не отида в черква да се моля! Ще чакам ден-два и ще продам!

Разтревожен, младият работник от дестилационната проследи приятеля си през тъмния двор, после слезе от сандъка. Една мисъл го изгаряше: „Ще развали всичко, глупак с глупак!“.

Облегна се на празния сандък.

„А за тях не е достатъчно само да ги обереш, но и да плюеш в очите им! Да видят, щом много знаят! А този глупак...“

Облещи очи, отвори от изненада уста. На вратата откъм съседното помещение, задъхана, беше спряла Лилияна с кърпата на глава, в светлия шлифер с коланчето.

— Борка!... Щях да извикам пазача. Минавах през задния двор. След нощната смяна. Отивах си и видях... Но знаех, че ти си тук, дори зърнах лицето ти на прозорчето...

— Е? — съвзе се момчето и загледа сmrъщено.

— Той... другият... изнесе... — каза смутено момичето.

— Изнесе! — изруга сега младият работник.

— Борка!

— Какво се блещиш?

Лилияна, нежна, миловидна, едва сдържаше сълзите си:

— Значи ти?!... Когато миналия път стана кражбата и те обвиниха... аз вярвах, че си невинен... Не можех да си представя, че ти... и наистина пуснаха те, защото хванаха крадеца...

— Да, защото хванаха истинския крадец!... Иначе бяха уверени, че аз съм откраднал...

— Но сега...

— Сега аз наистина съм крадецът!

Момичето се хвърли и го прегърна:

— Борка!... Аз работя... Ти също си на работа... Помисли само каква хубава работа ти дадоха... Това ни е достатъчно, за да имаме всичко...

Той говореше озлобен:

— А можеше сега да не бъда на работа и да лежа в затвора.

— Но ти си на работа, а не в затвора! — убеждаваше го тя с молба.

— Докога?

— Другото мина!

— Не е минало! — продължаваше с някакво настървение, сърдит, обиден, слабичкият, щръкнал нагоре като върлина фабричен работник. — Сметките не са уредени. Завчера аз нямах нищо общо... А веднага мене обвиниха... „Борката беше смяна на дестилаторите“ — викаше бай Димо... И не само той, и партийният, и директорката, и милиционерът...

Момичето го разбираше добре.

— Това те огорчи. Обвиниха те несправедливо, но и те имаха право... Така чудно беше станало всичко... Прозорчето счупено и цялата нощна продукция от единия дестилатор изчезнала, а ти беше смяна...

— Като съм смяна, не съм пазач!... Колко дестилатора в тази зала! Докато гледам единия, някой се е промъкнал на другия край на залата... Но работата не е защото бях на смяна, а защото...

— Няма друга причина...

— Има! За тях има! Ако друг беше, можеше и да не го посочат. А мене — веднага! Добре. Нека и сега ме посочат!

Момичето го слушаше с истинска мъка.

— Ще те посочат! Сега ти пак си смяна. Защо погубваш всичко? Не ме ли обичаш? Не вярваш ли, че ние можем и като честни хора да създадем живота си?

— Бях повярвал! — сякаш разколебан, бранеше се той. — Нима не бях повярвал! И не правех ли всичко, за да разберат, че между мене и най-доброя от тях няма разлика — никаква: и в работата, и навсякъде!

— Така е! И защо изведнъж... Дори и да си обиден от онова, което се случи завчера... Нима загуби вярата, че тия хора те обичат, скъпят, мислят за тебе? Та не ти ли подадоха те ръка?

— Скъпят, обичат! — повтори той сърдит. — Те градят поправителни домове, техникуми, заводи, а удрят човека, без да помислят...

— Ето че огорчението те кара да говориш измислици! Иди! Може би не е късно. Намери онзи. Вземи обратно екстракта. Скоро ще съмне. Няма време. Ще дойде дневната смяна... бай Димо... и няма кого да посочат другого, когато открият кражбата.

Той каза с някакво тържество:

— Тъкмо това искам! Да ме посочат! За да се изгавря с тях. Да разберат, че когато река да крада, знам как да открадна! Дърдорковци! Уж поправителен, после техникум, после... Ето, казват, вече с чисто чело можеш да вървиш в живота. Речи държат! Взеха ме и на работа. А когато стане нещо, веднага мене сочат! Ама аз ще ги изиграя. Ще се оставя да ме хванат и пак ще ги изиграя. Мръсници!

Момичето се отдръпна смъръщено.

— Те не са мръсници! Чуваш ли, те не са мръсници!

— Какво?

Тя не искаше да го погледне. Говореше разтреперана от гняв:

— Те не са мръсници, а пазят нашия труд, народното имущество!

А ти си, ти си...

Не можеше да поеме дъх.

— Приеха те като в свое семейство, без да мислят за миналото ти... Дестилаторите били много, залата голяма! Ти си длъжен да пазиш! А сега напразно смяташ, че ще се отървеш!

Той настръхна, изненадан от думите ѝ.

— Ще ме издадеш ли? Те няма да имат никакви доказателства срещу мене. Но ако ти ме издадеш...

Виждаше, че губи и нея. Беше ясно, че тя е готова на всичко.

С болезнен стон тя попита:

— А мога ли да премълча?

И побягна.

Той изтича след нея до вратата на дестилационната и спря. Бавно се развиделяваше. Настъпваше утрото с всичките шумове на голямото индустриско предприятие при влизане на новата работна смяна. Сега в помещението се очертаха рафтовете край стените, разхвърляните сандъци, стъкленици, варели. В прозорчето заблестя утринната светлина. Борката се отдръпна назад и изчезна през вратата към

другата част на сградата. В дестилационната зала прогърмя възклищение и проклятие... Веднага междуинната врата се отвори и в склада се втурна бай Димо, старият, побелял вече майстор. Потърси наоколо, видя счупеното стъкло на прозорчето и извън себе си от възмущение замърмори:

— Пак!... Счупено!... Кой беше нощната смяна?... Борката!

Произнесеното име го разяри. Без колебание започна да вика, като бързаше през дългата дестилационна зала:

— Милиционера! Милиционера!

В склада нахлуваше повече светлина. Чуха се нови стъпки и гласове. Руменият, с малки мустачки, строен фабричен милиционер забързан влезе, започна да оглежда прозорчето. Веднага след него се върна бай Димо, а сега дойде Иванова — още младата, но прежевременно побеляла директорка на фабриката — в работната си престишка, разкопчана над хубавата пъстроцветна лятна рокля. Развълнуваният майстор започна да обяснява:

— Същата история като завчера! Прозорчето счупено, а от крайния дестилатор екстрактът задигнат!

Милиционерът внимателно оглеждаше прозорчето.

— Това прозорче... Трябваше да се сложи решетка. То гледа към чужд двор... Миналия път, другарко директорке, казах...

Бай Димо припряно го прекъсна. Не била работата до прозорчето. Имало работна смяна на дестилаторите! Иванова се намеси. Запита кой е бил смяна тази нощ.

— Пак Борката! — ядосан подхвърли старият майстор.

— Борката! — смръщена повтори тя.

— Да, завчера той, сега пак той!

Милиционерът още обикаляше и оглеждаше наоколо.

— Този сандък някой отвътре го е дръпнал до стената...

Бай Димо веднага се съгласи. Поведението на директорката не беше много ясно.

— И какво предполагаш? — запита тя.

Майсторът, работил във фабриката от създаването ѝ и привързан към всичко в нея като към свое, обясни. Миналия път ял попарата, като обвинил Борката, но то било друго.

— Но сега пак мислиш за Борката! — изпитателно го загледа побелялата млада жена.

Бай Димо без смущение защитаваше вече създаденото си убеждение:

— Миналия път казах за него, а излезе друго. Ама сега...

Директорката направи няколко крачки настрани.

— Ама сега, ама сега... Да не бързаме! Лесно е да се каже пак Борката!

Тя се върна при стария майстор.

— А аз не мога да си представя! Това би било такава дързост!

Той настръхна:

— Да! Но някой все пак трябва да отговаря. Малко ли е това! Да работиш и под носа ти да влезе чужд човек и да изнесе!

Тя разбираше доводите му и виждаше, че трябва в нещо да отстъпи.

— Борката е бил смяна и, разбира се, има отговорност...

— Знам те за каква отговорност мислиш! — вече се разсърди старият човек.

Милиционерът, съсредоточен, продължаваше огледа си:

— Стъклото разбито!... Някой е стъпвал на сандъка...

Директорката отиде при сандъка.

— Да, вижда се...

— Сандъкът показва, че някой отвътре е действал!

— А може и този, който се е прехвърлил отвън, да е сложил сандъка!

Тя се ядосваше. Спомняше си, че при миналия случай тъкмо обоснованията на милиционера я бяха подвели да обвини Борката.

— Счупените стъкла са изпаднали навън! — не се съгласи униформеният служител.

— Какво значи това?

— Прозорецът е ударен отвътре!

Младата жена, много угрожена, се наведе, вдигна няколко стъклени парченца.

— Ето, стъкла паднали и вътре!... Значи, ударът може да е бил отвън.

Милиционерът разбра, че логиката му е неубедителна, и отговори уклончиво:

— Всичкото е това прозорче!... Защо не се сложи решетка, като казах!

Сега Иванова се обърна към бай Димо:

— Защо не поиска да се сложи решетка — нали говорихме?

— Как да не съм искал! — защити се майсторът. — Колко пъти от онзи ден насам! Ама докато нашият запланува! — И отново започна: — Но работата за мене не е в решетката. Тука има винаги смяна. Защо е тази смяна? Аз казвам дори вратите и прозорците да се държат отворени?

— Пак до смяната спираш!

— Не само спирам. Направо казвам. Тая работа е извършена от тоя при дестилаторите или най-малко той е помогал... Как иначе? Помисли: как иначе?... Да стоиш в залата, да работиш и да не видиш!

— Скоро забравяш, бай Димо. При нощната смяна, изглежда, че може да се случи такова нещо — поне веднъж се случи!

Бай Димо долови упрека, но не искаше да се даде:

— Миналия път беше друго... Нямаше сандъка... виждаха се следи. Крадецът беше се наранил от стъклата, беше капала кръв...

— Но ти не помисли за всичко това и направо обвини Борката, защото бил смяна и трябвало да види!

— Обвинявам го и сега!

— Това е най-лесното! — каза рязко Иванова. — А аз и досега не мога да си простя, че бяхме толкова прибързани. Щяхме да подлудим момчето!... Къде е то сега?

— Никъде го няма! Може да си е отишъл — смръщен, измърмори старият майстор.

Директорката погледна озадачена:

— Нали трябваше да те дочака, докато ти поемеш дестилаторите?!

Бай Димо изведнъж съобрази:

— А може и да е побягнал!... Та за една нощ в стъкленицата се събира цяло богатство!

И вече без колебание, уверен, че всичко е станало както той мисли, заядливо продължи:

— Май с момче!... Маята му такава! От пеленаче, дето се казва, закърмен с пакостите...

Иванова, тръгнала да погледне в гардеробната за дрехата на Борката, спря и се обърна:

— Закърмен от беднотията, от студа и глада, със сиротната си мъка. Само дете... докато го вземат в приюта!

Бай Димо се смути:

— Е, не казвам, че момчето е виновно... Ама това е! А тия приюти и поправителни домове, за които държавата харчи толкова пари, са само школа!

Милиционерът се обади:

— Там все такива... учат се едно от друго!

— Някои стават хора! — рязко подхвърли Иванова и погледна в гардеробната.

Бай Димо, който вървеше след нея, търсеше нови доводи:

— Може наистина миналия път невинен да пострада, ама сега...

Замълча и изведнъж бурно предложи:

— Аз ето какво казвам — трябва да се арестува момчето!

— Не е ли там неговото яке? — запита директорката, загледана в гардеробната.

В тоя миг при тях дойде Лилияна. Веднага се позна, че момичето е разтревожено и че е дошло да каже нещо важно.

— Какво има, Лили?

Бай Димо се намеси:

— Ти нали беше нощна смяна? Защо си останала?

— Останах!... — смутена заговори Лилияна. — Трябва да ви кажа... Борката тая нощ...

Не можа да довърши. Обади се Иванова, която стоеше срещу вратата към дестилаторната:

— А, ето и Борката!

В помещението влезе младият работник. Иванова веднага отново подкани Лилияна да каже какво я тревожи. Момичето загледа с нескрито смущение към своя годеник. Как тъй бързо се появи след нея? Дали не я е следил? Преди тя да заговори, той пристъпи към директорката:

— Аз искам да кажа...

Сякаш не можеше да си вземе дъх, спря се за миг и довърши:

— Чух какво е станало. Може да ме арестувате!

Бай Димо сложи очилата си с телените рамки, останали кой знае от кое време. Погледна над тях.

— Да! — съгласи се той, макар и доста изненадан от неочекваното предложение на момчето. — Ще трябва да отидеш до милицията!

Иванова настойчиво гледаше младия работник. Тя беше смяяна. Какво можеше да значи държането му? Помъчи се да се овладее и попита:

— Защо си така пребледнял?

Милиционерът се подсмихна:

— Тая бледност миналия път докара белята на главата му!

Иванова додаде:

— Какво си намислил? Как така да те арестуват? Защо да те арестуват?

— А какво? — дръзко запита Борката. — Нали пак е задигната стъкленица?

Директорката го гледаше:

— Ти ли я открадна?

— Не е ли все едно за вас? — хапливо отвърна момчето.

От погледа на директорката не избягваше вълнението му.

— Тъй ли мислиш? — запита тя.

Бай Димо свали очилата си.

— В милицията ще му кажат какво да мисли! — отряза той.

Иванова бързо се обърна към него:

— Слушай, бай Димо!

— Какво! — кипна той. — Аз съм отговорник при дестилаторите и нямам време да плащам чужди грехове!

— Другарю отговорник! — повиши глас директорката.

Тя чувстваше, че момчето се самообвинява поради някакво извънредно преживяване, а бай Димо усложняваше още повече състоянието му със своята привързаност. Но той не мълкваше.

— Какво — не чу ли! — викаше той. — Призна си. Арестувайте ме, каже!

Без да се занимава повече с недоволния майстор, тя се обърна към момчето.

— Кажи, Борка, знаеш ли нещо за случилото се? Завчера и аз се излъгах, като те гледах така уплашен...

В очите на Борката се разгаряше зъл огън:

— Сега не се боя! Свикнах!

— Ето... признава си!

— Бай Димо, моля ти се...

Борката рязко извика:

— Нека приказва! Признавам си.

— Не зная какво искате повече! — дигна ръце майсторът.

Иванова ставаше все по- внимателна към момчето:

— Слушай, Борка... как така признаваш си?

— А защо не? Миналия път отричах — никой не ми повярва.

Тука аз съм крадецът! Нали някога съм бил крадец!

— Ти не си бил крадец, а бездомно дете...

— Все едно! Биография подходяща! Водете ме и свършено!

Мръсници!

Бай Димо кипна:

— И още обижда... Хайде, другарю милиционер, погрижи се.

Ще дойда и аз!

Милиционерът веднага се съгласи:

— Хайде, момче!

Но Иванова, пламнала от гняв, бързо се намеси:

— Никъде няма да го водите!

— Как?

Младата директорка обясни сдържано:

— Доста го разкарвахме миналия път... Сега смяtam, че за него и дума не може да става.

Очите на Борката се разшириха.

— Ще отида при главния директор! — заплаши бай Димо.

— Иди дето искаш! — сряза го младата жена. — Аз съм уверена, че Борката не е откраднал и че няма нищо общо с кражбата.

Момчето злобно се засмя:

— Това ли е номерът сега? Няма да мне! Няма да мне! Да вървим, другарю милиционер!

Иванова бързо си тръгна.

Милиционерът стоеше в недоумение.

— Мръсници! Мръсници! — закрещя момчето в някаква истерия и побягна.

— Стой! Милиционер, ела с мене, трябва да го заловим! — спусна се след беглеца упоритият майстор.

Униформеният служител неохотно тръгна след него.

Иванова, спряла пред един дестилатор в залата, ги видя и повика:

— Чакайте... Оставете го...

Тя беше стихнала, станала съсредоточена.

— Сега още повече съм уверена, че той се държи така, защото е оскърен. А има право да е оскърен, защото ние много лесно решаваме... Чудя ти се, бай Димо, стар другар — да не разбереш...

Тримата излязоха от залата...

В полумрака на складовото помещение не след много време надзърна откъм другата врата и влезе беглецът. Седна на сандъка замислен, умърлушен.

Лиляна в това време тревожно го търсеше навсякъде. Неочаквано се появи в склада. Видя годеника си и макар все още потисната и измъчена, започна да му благодари, че сам си е принал и не е допуснал тя да го издаде. Усилията да се държи спокойно ѝ струваха много. Най-сетне заплака:

— Само не мога да разбера защо не ме послуша, преди въобще да стане нужда... да признаваш такова нещо...

Той като че се събуди от сън. Погледна я и сякаш сега осъзна какво става. Смръщен каза:

— Нищо не съм признал! Ако ти не ме издадеш, те... няма да имат никакви доказателства.

През сълзи тя потърси погледа му, за да разбере какво значи това.

— Как така? Нали ти каза: арестувайте ме... признавам си...

Изведнъж той се закикоти неприятно:

— Номер!

Тя избърса очите си и остана настръхнала срещу него.

— Номер?!

— Номер! — повтори той. — Но ако ти искаш, иди ме издай! Твоето показание ще хване място. Тогава край... Хайде, какво чакаш!

Момичето смачка кърпичката си в шепата. Сълзите му изведнъж пресъхнаха. То загледа наранено и гневно:

— Може би ти наистина си престъпен човек... Аз ти вярвах дори когато те арестуваха миналия път, аз ти вярвах, вярвах ти дори когато нощес с очите си видях какво направихте с твоя другар, но сега за мене става вече всичко съвсем ясно...

— Отивай тогава! — избута я той. — Какво чакаш? Отивай!

Тя избяга. Той се върна, седна отново. Поседя замислен. Тръгна бавно, сам без да знае накъде върви...

Иванова остави бай Димо и милиционера. Постоя малко в кабинета си. После, завладяна от неспокойствие, излезе из фабриката. Преструваше се, че гледа тук и там работата. Всъщност търсеше с поглед навсякъде да види момчето. Най-после го откри в преходния коридор от складовото помещение към другата зала. Спря до него.

Облегнат на стената, потънал в мисли, отначало той не я видя. Но като я усети, дигна глава и мигновено всичко у него се опъна да побегне. Тя го хвани за ръката:

— Защо се сърдиш?

Той се дръпна:

— Оставете ме!

— Ще те оставя! Исках само да ти обясня... Обстоятелствата са такива... Ти си бил смяна, а смяната трябва да пази. С право всеки иска да запита... А ти не се сърди.

— Ако друг беше смяна...

— Какво ако друг беше... Същото щеше да стане.

— Нямаше да стане. Знам аз. Всички така... само за мене!

— Не е вярно... Дори бай Димо не го прави за това, че се отнася за тебе, а защото е припрын, тревожи се за работата...

— Не е само бай Димо! Завчера всички се дигнахте срещу мене.

— Да, дори и аз! Такива бяха обстоятелствата... не се сърди.

— Сега обстоятелствата са същите!

— Сега аз вярвам в тебе, вярвам, че ти нямаш нищо общо с кражбата. Този път безусловно вярвам.

— Кой знае какви ги кроите?!

— Наистина! Не мога да помисля за тебе!

Момчето я загледа с нескрито учудване.

Иванова кимна утвърдително и някаква ласкова светлина обля очите ѝ.

— Та ти вече не си това, което си бил... Ти завърши техникума, работиш вече година при нас, стана наш другар... Как мога да помисля!

Все по-голяма тревога завладяваше младежа. Най-сетне той извика:

— Оставете ме, моля ви се, оставете ме!

Иванова още стискаше ръката му. Вече съвсем ясно ѝ ставаше колко дълбоко е наранено момчето от случая неотдавна и колко зълч и горчивина изпитва днес при мисълта, че отново ще бъде обвинено.

— Оставям те! — каза тя и тръгна да излезе.

Борката я изпрати през склада до вратата на дестилационната и спря. Затвори широката врата, облегна се на сандъка. Нещо го беше поразило. Той отново смяташе, че го омотават в някаква примка. Дават вид, че му вярват, нагласят работите, примамват го, за да го ударят следващия миг още по-сурово. И въпреки това завладяваше го колебание. А ако наистина работите не стоят тъй, както той мисли! Бай Димо и хилядите димовци никога няма да видят нещо добро в него и за тях той винаги ще бъде виновен. В това не се съмняваше. Но директорката! Омотава ли го тя в примка, примамва ли го с думите на доверие и ласкавост, за да го удари в следващия миг. Тя го гледаше с такива очи! Може ли да се лъже с такива чисти, ласкови очи!

Побягна. Разкъсваща го раздвоението, обзело мисълта и сърцето му. В градината пред фабричните сгради срещна Лиляна.

Веднага сграбчи ръцете ѝ:

— Тя може би наистина ми вярва! Каза, че аз не съм бил вече какъвто ме знаете, че съм станал ваш другар и че навярно нямам нищо общо със станалата кражба...

Лиляна правеше усилия да не се поддаде на чувствата си. Заговори сдържано:

— Не само директорката ти вярва. Всички ти вярваха. Но какво направи ти, за да заслужиш доверието им? Мислиш за някакви номера и сам устроиваш номера...

Той искаше да му вярват. До болка искаше да му вярват. Защо винаги откриваха някаква разлика между него и другите? Та той е също такъв като тях, без никаква разлика! Слушаше сега Лиляна и го обземаше страх. А ако те наистина му вярват, а той сам разваля работите със своите измислици! Веднага отхвърли това. Помисли за бай Димо и отхвърли със злоба вероятността всички да му вярват. Но образът на стария майстор се мярна в съзнанието му твърде бледо. Пред очите му стоеше директорката, цялата озарена от светлина, и отново чуваше думите, които тя му каза. Лиляна продължаваше да говори. Той не я слушаше. Все повече завладян от образа на директорката и думите ѝ на доверие, които тя му каза. И от предишния

страх, сега по-силен, по-тревожен. Страхът, че е направил някаква грешка, че ще загуби нещо безкрайно скъпо. Момичето продължаваше да говори. Той бързо тръгна...

Мина през двора към голямата външна врата. В будката на портиера директорката говореше по телефона. До нея стоеше милиционерът. Спра. Какъв глупак е! Можа да предположи, че те му вярват! А ето директорката съобщава на милицията и скоро ще дойдат и ще го отведат. При това не милиционерът, не бай Димо, а самата директорка съобщава. Тая, която виждаше озарена от такава светлина! Всичко настръхна у него в дива ярост. Бързо влезе в стаичката и беше готов да вика, да креци.

Спра го усмивката, с която тя го погледна все още със слушалката в ръка.

— Какво, Борка? Няма ли да отидеш да спиш?

После тя довърши разговора по телефона:

— Вижте какво ще направите. Ние нямаме никакво основание да подозирате някого от нашите... Да, благодаря...

Затвори телефона, стана. И преди да си отиде, пак ласково каза:

— Хайде, Борка, върви да спиш, че ще се разболееш от тревоги и безсъние!

Той тръгна завладян отново от нейната ласкавост и думи на доверие, които сега му се струваха още по-скъпи...

Няколко часа никъде го нямаше из фабриката. По едно време пак се появи в складовото помещение. Изглеждаше много особен, стихнал, замислен и като че плахо очакваше нещо. Стоеше до вратата към работната зала, поглеждаше през полуотвора. Макар че не беше спал цяла нощ, не си отиваше. И все в склада стоеше и поглеждаше какво става в дестилационната. Там работеше бай Димо. Придирчивият майстор често излизаше и се връщаше, като обикаляше ту един, ту друг дестилатор. Изведнъж той видя нещо и започна да вика. Сетне грабна някаква чанта, която намери на масата при един от дестилаторите, спусна се към другия край на залата, отдето се отиваше към администрацията. Борката, прикрит до двойната врата на склада, наблюдаваше.

Иванова изтича откъм канцелариите и посрещна стареца.

— Какво е станало?

Двамата се върнаха в дестилационната. Бай Димо остави чантата на същата маса, дето я беше намерил.

— Ето! Идвам при дестилатора... А на масата — чантата! А в чантата — стъкленицата с екстракта, като изпратен по пощата!

Момчето незабелязано се измъкна от помещението. Директорката Иванова гледаше стъкленицата със скъпоценния екстракт.

— Видя ли! — радостна каза тя. — А ти като се беше наежил срещу Борката! Кой изпрати чантата? Милицията ли? Трябва да вземем мерки — тези кражби станаха вече срамна работа!

— Да! — съгласи се майсторът. — Колкото до чантата, намерих я на масата, казах ти! Може би са хванали крадеца и милицията я изпратила... Само защо не ни се обадят, а така...

Той говореше и се оглеждаше. Разбра се, че търси момчето, защото се развика:

— Борка! Борка! Къде се е дянало дяволското хлапе! Сега беше тук! Иска ми се да го зарадвам!

— Трябва да го намерим, ако още не си е отишъл, и да му кажем!

Тя тръгна. Бай Димо я последва, като искрено се упрекваше:

— Излезе пак като миналия път! А аз какви ли не ги надрънках пред него... Все бързам! Ама какво да правя! Вярно е, дойде при нас, приехме го, добре работи, ама...

— Ама търсим лесното! — прекъсна го с присмех директорката.

Бай Димо внезапно спря. Задържа и нея с ръка.

— А знаеш ли... Все пак си мисля... Дали пък той не е върнал стъкленицата!

Тя пламна възмутена:

— Ти си непоправим!

Старият човек стоеше пред труден въпрос.

— Не е ли странна тая работа! Как тъй милицията ще върне откраднатото, без да ни обади нищо! Не, не, тута милицията няма нищо общо! Аз ти казвам Борката ще е! Не може чужд човек да влезе с чантата и право при мене на масата!

Директорката все още кипеше:

— Чудиш се какво да измислиш! А защо ще открадне, а после ще върне краденото! Защо? Или е крадец и ще гледа да си свърши

работата до края, след като открадне, или няма защо да приказваме повече ненужни приказки за него!

— Както кажеш! — сви безпомощен рамене бай Димо.

Младата директорка го поведе мълчалива нататък из фабриката. Скоро към тях се присъедини и Лилияна, с радост узнала какво е станало. Но никъде не намериха момчето...

То вървеше по улицата към своята квартира.

Бели, кълбести облаци се носеха към безкрай по просветналото ясно утринно небе. Поглеждаше със сънливи очи. От лицето му бяха изчезнали смръщениите черти на давещото го озлобление. Но не можеше дълго да гледа. Спеше му се. От много дни най-сетне сещаше, че ще легне и ще заспи дълбоко...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.